

รายละเอียดโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อโครงการ “โครงการพัฒนาศักยภาพและชุมชนนวัตกรรมการเรียนรู้”

หน่วยงาน...ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์ประทับช้าง.....
 ผู้รับผิดชอบ...นางสาวปาริษา คำเอก.....ตำแหน่ง...ครูศูนย์การเรียนรู้.....
 โทรศัพท์สำนักงาน...056 - 039894.....มือถือ...0964671193.....e-Mail...Phon.nfe@hotmail.com.....

S1 : ความเชื่อมโยง/สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย และภารกิจ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบายและข้อสั่งการ

☒ จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อทั้งภายในและภายนอก เพื่อยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของ ตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

☒ มาตรฐานการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ประเภท คุณภาพของผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ในประเด็นพิจารณาที่

1.1 ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบ หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.2 ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ประเภท คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ในประเด็นพิจารณาที่

2.1 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความจำเป็น ของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

2.3 ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของการ จัดการเรียนรู้

2.5 ระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

S2 : สรุปเนื้อหาสำคัญของโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

สมุนไพรไทยเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าและเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดจากบรรพบุรุษมาอย่างยาวนาน มีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพ การบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น และการดำรงวิถีชีวิตของคนไทย อีกทั้งยังสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรในท้องถิ่น ลดรายจ่ายของครัวเรือน และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพหรือสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนได้ ปัจจุบันองค์ความรู้ด้านสมุนไพรไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นเริ่มลดบทบาทลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและวิถีชีวิต ส่งผลให้คนรุ่นใหม่มีโอกาสรเรียนรู้และสืบทอดองค์ความรู้ดังกล่าวลดน้อยลง ขณะเดียวกันสมุนไพรหลายชนิดที่มีอยู่ในชุมชนยังไม่ได้รับการใช้อย่างเต็มศักยภาพ การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย การแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เช่น ลูกประคบสมุนไพรและน้ำมันเหลืองสมุนไพร จะช่วยให้เกิดการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์และมูลค่าเพิ่ม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสังคมและชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้จากปราชญ์ชุมชนและการลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว แปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ต่อยอดเป็นอาชีพหรือสร้างรายได้ รวมทั้งสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพึ่งพาตนเอง และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรไทย การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในท้องถิ่น และคุณค่าของภูมิปัญญาสมุนไพรไทย

2.2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ได้แก่ ลูกประคบสมุนไพรและน้ำมันเหลืองสมุนไพร ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

2.3 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ลดรายจ่าย ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรในท้องถิ่น และร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยให้คงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน

3. กลุ่มเป้าหมาย/เป้าหมายและตัวชี้วัด

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

1)....กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไป เข้ารับการอบรม จำนวน 45 คน

3.2 เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงผลผลิต (Output) :

- ผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรไทย การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในท้องถิ่น และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย

- ผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถผลิตลูกประคบสมุนไพรและน้ำมันเหลืองสมุนไพรได้ถูกต้องตามขั้นตอน

- ผู้เข้าร่วมโครงการทุกคนมีผลงานผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติจริง

เชิงผลลัพธ์ (Outcomes) :

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความตระหนัก เห็นคุณค่า และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า

- ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม

- ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปต่อยอดในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อใช้ในครัวเรือน หรือสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวและชุมชน
- ชุมชนเกิดการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสมุนไพรในท้องถิ่นและการสืบสานภูมิปัญญาให้คงอยู่ต่อไป

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงผลลัพธ์ (Output)		
1) ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในท้องถิ่น และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย	1) จำนวนผู้ผ่านการอบรม	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2) ผู้เข้าร่วมสามารถปฏิบัติการทำลูกประคบสมุนไพร และน้ำมันเหลืองสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง	2) ผลงานจากการฝึกปฏิบัติ	ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
เชิงผลลัพธ์ (Outcomes)		
1) ผู้เข้าร่วมมีความตระหนัก เห็นคุณค่า และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย รวมทั้งการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า	1) แบบประเมินความพึงพอใจ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2) ผู้เข้าร่วมสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว หรือต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้จากผลิตภัณฑ์สมุนไพร	2) แบบติดตาม	ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

4. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ

วันที่ 24-25 สิงหาคม 2569 เวลา 09.00 – 15.00 น. จำนวน 2 วัน

S3 : กิจกรรมและงบประมาณ

5. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
1) ขึ้นวางแผน(Plan) 1.1 สำรวจสภาพปัญหาความต้องการ และวิเคราะห์ความต้องการ 1.2 เขียนโครงการเสนอขออนุมัติ 1.3 วางแผนการจัดประชุม 1.4 ประสานงานแจ้งกำหนดการประชุม 1.5 ประสานสถานที่ 1.6 จัดเตรียมเอกสารวัสดุอุปกรณ์	ผู้บริหาร,ครู, บุคลากร จำนวน 12 คน	1. เพื่อวางแผนการดำเนินงานการใช้งบประมาณให้เหมาะสม 2. เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมาย/กิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดเน้น สกร. 3. เสนอโครงการเพื่อเสนอพิจารณาอนุมัติ	สกร.ระดับ อำเภอโพธิ์ ประทับช้าง (6 ส.ค. 69)				✓	
2) ขึ้นดำเนินงาน(Do) 2.1 ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย	ประชาชนทั่วไป	ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรไทย สามารถผลิตลูกประคบสมุนไพรและน้ำมันนวดสมุนไพรได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน และ	รพ.สต.บ้านหนองสะแก รพ.สต. ไม้ท่าโพ และรพ.สต.ไผ่ รอบเหนือ (24-25 ส.ค. 69)				✓	18,000.-

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
2.2 จัดกิจกรรมสาธิตและฝึก ปฏิบัติการทำ ลูกประคบสมุนไพร และ น้ำมันเหลืองสมุนไพร โดย วิทยากร พร้อมให้ผู้เข้าร่วมลงมือ ปฏิบัติจริง		ตระหนักถึงคุณค่า ของการอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาสมุนไพรไทย และการใช้ทรัพยากร ในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า						
3) ขึ้นตรวจสอบ(Check) 3.1 การประเมินผลก่อนโครงการ 3.2 การประเมินผลระหว่าง โครงการ 3.3 การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ	ผู้บริหาร,ครู, บุคลากร จำนวน 12 คน	เพื่อกำกับดูแลและ ติดตามผลกา ดำเนินงาน ความสำเร็จของ โครงการ	สกร.ระดับ อำเภอโพธิ์ ประทับช้าง (28 ส.ค. 69)				✓	
4) ขึ้นปรับปรุงแก้ไข(Action) 4.1 รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและจัดทำรายงานการ ประเมินโครงการ 4.2 ประชุมคณะทำงานเพื่อนำ ข้อมูลจากการประเมินโครงการไป ใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาดำเนิน โครงการต่อไป	ผู้บริหาร,ครู, บุคลากร จำนวน 12 คน	เพื่อสรุปผลการ ดำเนินการจัด กิจกรรมและ ประเมินผลความพึง พอใจ	สกร.ระดับ อำเภอโพธิ์ ประทับช้าง (28 ส.ค. 69)				✓	
งบประมาณรวมทั้งสิ้น								18,000.-

6. งบประมาณ (ประมาณการค่าใช้จ่าย)

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 จากแผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน ด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน รหัส 20334332005002000000 แหล่งของเงิน 6911200 จำนวน 18,000.- บาท (-หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน-)

1) ค่าตอบแทนวิทยากร 6,000.- บาท

$$3 \text{ คน} \times 200 \text{ บาท} \times 10 \text{ ชั่วโมง} = 6,000.- \text{ บาท}$$

2) ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 8,550.- บาท

2.1) ค่าอาหารกลางวัน

$$45 \text{ คน} \times 70 \text{ บาท} \times 2 \text{ มื้อ} = 6,300.- \text{ บาท}$$

2.2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม

$$45 \text{ คน} \times 25 \text{ บาท} \times 2 \text{ มื้อ} = 2,250.- \text{ บาท}$$

3) ค่าวัสดุโครงการ 3,450.- บาท

รวมทั้งสิ้น 18,000.- บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

หมายเหตุ ทุกรายการถ้วนเฉลี่ยจ่ายตามเท่าที่จ่ายจริง

7. เครือข่าย

7.1 รพ.สต.บ้านหนองสะแก รพ.สต.ไผ่ท่าโพ และรพ.สต.ไผ่รอบเหนือ

8. โครงการที่เกี่ยวข้อง

-

9. การติดตามและประเมินผลโครงการ (วิธีการ/เครื่องมือ)

การติดตาม	วิธีการ	เครื่องมือ
การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์	ติดตามติดตามและสังเกตการจัดกิจกรรมอบรม	แบบสังเกต
การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการ	รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลผู้เข้าร่วม	ใบลงชื่อ

10. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ

ความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง
ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ครบตามจำนวนเป้าหมาย	ประชาสัมพันธ์โครงการล่วงหน้า และประสานผู้นำชุมชนเพื่อเชิญชวนกลุ่มเป้าหมาย
การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	วางแผนตารางเวลากิจกรรมอย่างเหมาะสม และกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

กำหนดการ
โครงการพัฒนาสังคมและชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย
ระหว่างวันที่ 24-25 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2569
ณ รพ.สต.บ้านหนองสะแก รพ.สต.ไผ่ท่าโพ และรพ.สต.ไผ่รอบเหนือ

วันที่ 24 สิงหาคม 2569

เวลา	08.00 - 08.30 น.	- รับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
	08.30 - 09.00 น.	- กล่าวเปิดโครงการ
		- ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินกิจกรรม
		- แนะนำวิทยากรและจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม
	09.00 - 10.00 น.	- บรรยายเรื่อง ความเป็นมา ความสำคัญของสมุนไพรไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น
	10.00 - 11.00 น.	- บรรยายเรื่อง สมุนไพรในท้องถิ่น สรรพคุณ และการใช้สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย
	11.00 - 12.00 น.	- บรรยายและสาธิตการเตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ และหลักสุขลักษณะในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร
	12.00 - 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 15.00 น.	- ฝึกปฏิบัติการทำลูกประคบสมุนไพร ตั้งแต่การเตรียมสมุนไพร การผสม การห่อ การมัด และการนึ่ง

วันที่ 25 สิงหาคม 2569

เวลา	08.00 - 09.00 น.	- รับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
	09.00 - 10.00 น.	- ฝึกปฏิบัติการทำลูกประคบสมุนไพร (ต่อ) และการเก็บรักษา
	10.00 - 12.00 น.	- สาธิตและฝึกปฏิบัติการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพร
	12.00 - 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 14.00 น.	- สาธิตและฝึกปฏิบัติการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพร
	14.00 - 15.00 น.	- การบรรจุผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาจำหน่าย
		- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และประสบการณ์ที่ได้รับ
		- ประเมินความรู้ ทักษะ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ และสรุปผลการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ :

1. กำหนดการนี้อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
2. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา 10.30 น.

หลักสูตร โครงการพัฒนาสังคมและชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย จำนวน 10 ชั่วโมง

1.ความเป็นมา

ปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและการใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้น ขณะเดียวกัน ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรไทย ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สืบทอดจากบรรพบุรุษและเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าในท้องถิ่น กำลังมีแนวโน้มสูญหาย เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนขาดโอกาสในการเรียนรู้และนำภูมิปัญญาดังกล่าวมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม อีกทั้งสมุนไพรหลายชนิดที่พบในชุมชนยังไม่ได้รับการพัฒนาและต่อยอดให้เกิดมูลค่าเพิ่ม หรือสร้างรายได้แก่ครัวเรือน การส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้คุณค่าของสมุนไพรไทย การใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพเบื้องต้นอย่างถูกต้อง รวมทั้งการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เช่น ลูกประคบสมุนไพร น้ำมันเหลืองสมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรอื่น ๆ นอกจากจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของครัวเรือนแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และสามารถต่อยอดเป็นอาชีพหรือสร้างรายได้เสริมได้ในอนาคต

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสังคมและชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้จากปราชญ์ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สามารถนำองค์ความรู้ด้านสมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพึ่งพาตนเอง และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ควบคู่กับการให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของสมุนไพรไทย การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ สามารถนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้อย่างเหมาะสม

3.จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรไทย การแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และตระหนักถึงคุณค่าของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรในชุมชนได้

4.เป้าหมาย

1. ประชาชนทั้ง 7 ตำบล จำนวน 45 คน

5. ระยะเวลา รวม 10 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 4 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร จำนวน 10 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมุนไพรไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของสมุนไพรไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชน	- ความเป็นมาและความสำคัญของสมุนไพรไทย - สมุนไพรในท้องถิ่นและสรรพคุณเบื้องต้น - การอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย - หลักการใช้สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างวิทยากรกับ ผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างสมุนไพรในชุมชน	2 ชม.	
2	การเตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ และหลักสุขลักษณะในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ผู้เรียนสามารถเลือกใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม และเข้าใจหลักสุขลักษณะในการผลิต	- การคัดเลือกสมุนไพร - การเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ - หลักสุขาภิบาลในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	บรรยาย สาธิต ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	2 ชม.	
3.	สาธิตและฝึกปฏิบัติการทำลูกประคบสมุนไพร	ผู้เรียนสามารถผลิตลูกประคบสมุนไพรได้ถูกต้องตามขั้นตอน	- การเตรียมสมุนไพร - การหั่นและผสมสมุนไพร - การห่อ การมัด และการนึ่งลูกประคบ - วิธีการเก็บรักษา	วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคล		3 ชม.
4.	สาธิตและฝึกปฏิบัติการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพร การบรรจุผลิตภัณฑ์ และการต่อยอด	ผู้เรียนสามารถผลิตน้ำมันเหลืองสมุนไพร พร้อมนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดสร้างรายได้	- การเตรียมน้ำมันสมุนไพร - การผสมและบรรจุผลิตภัณฑ์ - การออกแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์ - การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา และช่องทางการจำหน่าย	วิทยากรสาธิต ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผล และประเมินผล		3 ชม.

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
2. วัสดุ อุปกรณ์ และวัตถุดิบสำหรับการทำลูกประคบสมุนไพรและน้ำมันเหลืองสมุนไพร

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติจริง
2. การประเมินผลงานและความพึงพอใจของผู้เรียน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและการปฏิบัติงาน
2. แบบประเมินผลการฝึกอบรม (แบบ พต.10)
3. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)